provinciehuis Westerbrink 1, Assen
postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.drenthe.nl
(0592) 36 55 55

provincie Drenthe

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 4 december 2020
Ons kenmerk 49/5.2/2020002510
Behandeld door de heren L.C.M. Evers (0592) 36 55 59 en K. Filipkowski (0592) 36 58 29
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen over financieel beleid 2020

Geachte voorzitter/leden,

Voorafgaand aan de behandeling van Statenstuk 2020-963 over het financieel beleid zijn de Statenfracties, aansluitend op het overleg van 25 november 2020, in de gelegenheid gesteld om schriftelijk vragen over het financieel beleid te stellen. Door de fracties van GroenLinks en het CDA is van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.
Voor de beantwoording van de vragen verwijzen wij naar de bijlage bij deze brief.

Wij merken daarnaast nog op dat in de tekst van artikel 7, tweede lid, van de nieuwe Financiële Verordening provincie Drenthe (bijlage 1 bij Statenstuk 2020-963) een onvolkomenheid is geslopen. De huidige tekst van het tweede lid van artikel 7 geeft daardoor ruimte voor verschillende uitleg en moet daarom gewijzigd worden.
Hiervoor zal een aangepaste versie van de Financiële Verordening worden nagezonden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Bijlage Beantwoording vragen PS over financieel beleid 2020

Beantwoording vragen PS over financieel beleid 2020

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
Groen-Links	1.	Beleidsbrief In de beleidsbrief wordt met regelmaat verwezen naar de bevindingen van de accountant en managementletter, zonder expliciet te noemen welke zijn overgenomen, deels zijn verwerkt dan wel niet zijn overgenomen. Graag vernemen wij een overzicht op de desbetreffende onderdelen?	De nu voorliggende herijking van het financieel beleid komt niet voort uit een wens van de accountant, maar is een initiatief van het college van GS. Daarbij zijn wel de wensen vanuit de omgeving – waartoe ook de accountant behoort – meegenomen als bron van urgentie. Daarom wordt hier ook in het algemeen naar verwezen. Het is niet zo dat de bevindingen van de accountant zijn "afgevinkt".
Groen-Links	2.	Toelichting Met verwijzing naar de discussie tussen de accountkantoren over de te hanteren bandbreedte (minimaal 0,25% maximaal 5%) heeft u gekozen voor 0,29% als uitgangspunt. Zoals wij dit hebben begrepen volgt later een nader advies van de accountant. Wat nog onduidelijk is wat de inhoudelijke overwegingen zijn om te kiezen voor 0,29 en niet bijvoorbeeld voor een middenpositie van 0,37%.	We hebben gestreefd naar een drempelbedrag dat binnen de bandbreedte van 0,25% - 0,5% van het begrotingstotaal valt en dat voor meerdere jaren kan worden gehanteerd. Het bedrag van € 1.000.000,-- voldoet aan deze criteria. In 2021 komt dit bedrag inderdaad in de buurt van de ondergrens, maar schuift in de jaren 2022 e.v. steeds meer richting het midden van deze bandbreedte (0,32% in 2022, 0,35% in 2023 en 0,36% in 2024).
Groen-Links	3.	De financiële verordening wordt eens in de vier jaar vastgesteld. Geldt dit ook voor het financieringsstatuut?	In principe geldt voor alle onderdelen van het financieel beleid dat er eens per vier jaar bekeken wordt of er aanleiding is voor aanpassing. Dat gebeurt elke vier jaar actief en uiteraard vindt tussentijds aanpassing plaats als daar aanleiding voor is, bijvoorbeeld als er nieuwe wet- en regelgeving is. Dit wordt overigens zowel in de Financiële Verordening (zie artikel 12) als in de Nota financiering (in de inleiding) ook aangegeven.
Groen-Links	4.	In de nota fiscaal beleid zijn de uitgangspunten vastgelegd. Een van de doelen daarbij is om het fiscaal bewustzijn van de provinciale medewerkers te stimuleren. Hoe verhoudt zich dit tot het beginsel van subsidiariteit? Zijn er	De Nota fiscaal beleid geeft vooral richtlijnen die leiden tot een zo soepel mogelijk voldoen aan de afspraken die met de Belastingdienst zijn gemaakt en die zich ook binnen die afspraken afspelen. Zij voegen daaraan niets toe en daarom past e.e.a. volledig binnen de subsidiariteit.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		ook andere middelen denkbaar om het beoogde doel te realiseren?	Nog beter wordt het als alle medewerkers al aan de voorkant hun steentje bijdragen. Daarvoor helpt de duidelijkheid die de Nota fiscaal beleid brengt, maar uiteraard worden er aanvullende instrumenten ingezet, zoals voorlichting en trainingen. En bovendien heeft de provincie een fiscalist (in deeltijd) in dienst.
Groen-Links	5	Nota reserves en voorzieningen De omvang van de algemene reserve is bepaald op 500.000 met een groei tot 5 miljoen. Waarom is niet gekozen voor een X percentage van de structurele algemene dekkingsmiddelen zoals die verantwoord zijn in de meest recente jaarrekening gebruikt om de reserve vast te stellen?	Een absolute norm is duidelijker dan een relatieve norm. Bij de laatste is het elk jaar weer een verrassing wat de norm zal zijn. Bovendien is het dan maar de vraag wat het percentage moet zijn. Er is ook geen sprake van een automatisme. Hier komt nog bij dat de algemene reserve een onderdeel is van het totale weerstandsvermogen van de provincie. Dan is het beter vanuit het totale weerstandsvermogen te kijken naar de omvang van de verschillende onderdelen daarvan, desgewenst met gebruikmaking van de indicator die daarvoor in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting is opgenomen.
Groen-Links	6.	Nota reserves en voorzieningen Als een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen binnen de aangegeven maximale looptijd niet heeft geleid tot een investering, valt het saldo van de bestemmingsreserve vrij en wordt deze dan aan de algemene reserve toegevoegd?	Dit lijkt ons geen automatisme. Er zal dan eerst nog bekeken worden of het investeringsvoornemen daadwerkelijk niet tot een investering zal leiden. Maar als de middelen niet nodig zijn, zullen Provinciale Staten tot de slotsom kunnen komen dat deze kunnen vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.
CDA	7.	Beleidsbrief, blz. 3, 8.1: Bij andere stukken is 'intrekking' niet zo expliciet het geval, wordt opgemerkt. Maar zou dat niet voor alle verordeningen en beleidsstukken het geval moeten zijn? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is dat dan niet het geval?	Het vaststellen van een nieuwe verordening of regeling met gelijktijdige intrekking van de oude kan in een apart artikel in de nieuwe verordening of regeling worden opgenomen, maar ook bij apart besluit. Voor dit laatste is nu gekozen deels om redenen van overzichtelijkheid en vindbaarheid en deels opdat duidelijk is dat ook de overige beleidsstukken en besluiten zijn ingetrokken. Voor twee onderwerpen gold dat er geen expliciet beleid door PS was vastgesteld in de vorm van een ook weer intrekbaar Statenbesluit. Voor alle onderdelen van het nieuwe/geactualiseerde financieel beleid wordt nu een nieuw – expliciet – besluit voorgelegd.
CDA	8.	Toelichting blz. 1 en overgang naar blz. 2: In de toelichtende bijeenkomst op 25 november is gevraagd naar het toepassen de drempel van € 1 mio. De	Ja, bij een drempelbedrag van € 1.000.000,-- worden de lasten van alle projectsubsidies tot dit bedrag genomen op het moment van de start van de projectactiviteiten.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		accountants vragen te overwegen een lagere drempel te gaan hanteren. Klopt mijn veronderstelling dat het hanteren van een hogere drempel 'voorzichtiger' is, omdat zo de subsidielasten eerder ten laste van het resultaat komen?	
CDA	9.	Toelichting blz. 1 en overgang naar blz. 2: Wat zijn de inhoudelijke argumenten van de accountant om tot een lagere drempel te besluiten en welke drempel wordt dan voorgesteld?	Zoals aangegeven tijdens de presentatie, is op dit moment een discussie aan de gang tussen verschillende accountantskantoren over de hoogte van het drempelbedrag. Een aantal accountants hanteert op dit moment het toerekeningsbeginsel voor alle projectsubsidies en is van mening dat een drempel tussen de bandbreedte van 0,25-0,5% te hoog is, waardoor het totale financiële effect dermate materieel is dat het principe van het stelsel van baten en lasten in het geding komt. Om deze reden adviseert onze accountant 0,25% van de begrote lasten inclusief reservetoevoegingen als drempelbedrag, in afwachting van de uitkomsten van deze discussie.
CDA	10	Toelichting blz. 1 en overgang naar blz. 2: Bovenaan blz. 2 staat 'studielasten'. Ik neem aan dat bedoeld worden 'subsidielasten'?	Ja.
CDA	11.	Financiële verordening Artikel 3 lid 3: Hierbij wordt aangegeven dat bij de voorjaarsnota een voorstel tot wijziging van de begroting wordt gevoegd en dat deze ook betrekking kan hebben op het lopende begrotingsjaar. Is bij de behandeling van de voorjaarsnota op voorstel/verzoek van PS juist niet verzocht dit te splitsen? En dus de begrotingswijziging voor het lopende jaar in een afzonderlijk voorstel te verwoorden?	Het kan voorkomen dat voorstellen die in het kader van de Voorjaarsnota worden gedaan al in het lopende jaar tot uitvoering komen en dan nog meerjarig doorlopen. Het gaat hier meer om een heldere scheiding tussen zaken die onderdeel zijn van het lopende beleid en zaken die nieuw zijn. Dit onderscheid wordt in de begrotingswijziging wel heel duidelijk aangebracht.
CDA	12.	Financiële verordening Artikel 7: Toerekening van de kosten geschiedt op basis van het begrote bestedingsritme, zo staat hier te lezen. Desalniettemin zou dit moeten worden aangepast, wanneer de uitvoering hiervan afwijkt, zo werd tijdens de	Na de invoering van die nieuwe werkwijze lastneming subsidies zullen wij aan de subsidieontvanger vragen jaarlijks een voortgangsrapportage in te dienen, inclusief informatie m.b.t. de voortgang van de bestedingen en de prognose. Deze rapportageverplichting zal vanaf 1 januari 2021 als standaardvoorwaarde worden opgenomen in de subsidieverleningsbrieven m.b.t. projectsubsidies vanaf het

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		bijeenkomst op 25 november aangegeven. Maar hoe is dit geborgd? En waar staat dit opgenomen in deze verordening? En wat betekent in dit kader (verwijzende naar de toelichting): 'indien dit wenselijk is vanuit het subsidieproces')?	drempelbedrag. Team Subsidies en Inkoop zal dit proces bewaken. Team Financiën, Planning en Control zal n.a.v. de aangeleverde informatie de lastneming, indien nodig, corrigeren.
CDA	13.	Financiële verordening Artikel 12: Ik mis in deze set de nota's 'Kostprijsberekening, rentetoerekening en toerekening van de kosten', 'onderhoud kapitaalgoederen', 'verbonden partijen en overige deelnemingen' en 'grondbeleid'. Laatstgenoemde is, zo is later vermeld voor de jaren 2016-2021, wellicht nog van toepassing, maar zal toch ook snel moeten worden geactualiseerd? Kunt u dit ook aangeven voor de overige niet bij deze set gesloten beleidsnota's en waar de huidige geldende nota's te vinden zijn?	Voor de nota's over verbonden partijen en grondbeleid geldt dat die nog niet zo lang geleden herzien zijn. Daarom zijn deze in de huidige herziening niet meegenomen. Voor de nota's 'Kostprijsberekening, rentetoerekening en toerekening van de kosten' en 'onderhoud kapitaalgoederen' geldt dat herziening daarvan gepland is in de loop van het jaar 2021. Voor deze onderwerpen bestaan overigens nog geen bestaande nota's in een zoals hier bedoelde expliciete vorm.
CDA	14,	Nota reserves en voorzieningen 2020 – 2.1: Op welke wijze en wanneer worden PS voorzien van de onder punt 5 genoemde financiële onderbouwing die jaarlijks wordt opgesteld? – Bijlage 1, art. 44 1b: Wat is de relatie van wat hier staat vermeld met de risicoreserve? – Bijlage 1, art. 44 1d: Wat wordt bedoeld met de hier genoemde heffing?	- Een actuele financiële onderbouwing van elke reserve inclusief meerjarige planning van de bestedingen wordt in ieder geval opgenomen in de paragraaf Reserves en voorzieningen in de begroting. Eventuele bijstelling zal plaatsvinden via tussentijdse actualisaties van de begroting. - Bijlage 1 bij de Nota reserves en voorzieningen bevat geen provinciaal beleid, maar omvat het wettelijke kader.
CDA	15.	Nota Investeren, Activeren, Waarderen en Afschrijven 2020 – Onder punt 2.4 letter b wordt twee keer PS genoemd. Zou de eerste PS niet GS moeten zijn? Want PS zou nu vaststellen en vervolgens aan zichzelf ter goedkeuring moeten voorleggen. Wellicht wordt bedoeld:	– Bedoeld wordt dat PS op twee manieren specifieke investeringsvoorstellen voorgelegd kunnen krijgen. De eerste manier is dat PS bij de begrotingsbehandeling en –vaststelling aangeven voor welke investering(en) zij op een later tijdstip een afzonderlijk voorstel voor autorisatie van het investeringsbudget willen ontvangen. De tweede manier is dat PS algemene regels vaststellen over (omvangrijke) investeringen die afzonderlijk ter goedkeuring aan PS moeten worden voorgelegd.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		GS kan voorstellen en PS moet hieraan goedkeuring verlenen door ze vast te stellen. – Onder punt 2.7 ontbreekt een haakje. En over deze frase de vraag: Is er geen minimumbedrag vastgesteld waarbij PS zo wie zo en direct op de hoogte moet worden gesteld?	– Het haakje zal worden toegevoegd. Het door PS verleende krediet is taakstellend; dat betekent dat in principe bij elke overschrijding PS op de hoogte dienen te worden gebracht.
CDA	16.	Nota weerstandsvermogen en risicomanagement 2020 – Een kleinigheid: Ik constateer dat de kopjes onder de inhoud niet geheel overeenkomen met de hoofdstukbenaming in de nota zelf. – Ik mis volgens mij in deze nota de berekeningswijze van het weerstandsvermogen, met daarin het maximaal financieel belang en de inschatting van de kans (percentage) dat zich dit risico voordoet. En vooral de wijze waarop dit percentage wordt bepaald. – Inzake 5.3: Ik ga ervan uit dat de ASV staat voor Algemene Subsidieverordening. Kunt u aangeven hoe de 'randvoorwaarden worden verankerd in beleid om misbruik te voorkomen'?	– De kopjes worden aangepast, met dank voor de opmerking. – De berekeningswijze van het weerstandsvermogen staat zowel in de begroting als in de jaarrekening vermeld. Hierin vermelden we dat we op basis van de ingevoerde risico's en geactiveerde beheersmaatregelen een (Monte Carlo-)simulatie uitvoeren. Deze simulatie voeren we uit, omdat het niet wenselijk is om het maximale financiële benodigde risicobedrag te reserveren. De risico's zullen zich immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang voordoen. Uit de simulatie volgt de benodigde weerstandscapaciteit, waarin met 90% zekerheid alle risico's afgedekt kunnen worden. De 90% is een praktische inschatting van het noodzakelijk aan te houden bedrag op basis van wat maximaal nodig is en wat realistisch is om aan te houden. – De ASV staat inderdaad voor Algemene Subsidieverordening. Voor de randvoorwaarden om misbruik te voorkomen is een bepaling opgenomen in artikel 22, eerste lid, van de Financiële Verordening.
CDA	17.	Nota Begrotingsregels 2020 - Ik begrijp de toelichting onder punt 1 op blz. 2 net boven punt 2 niet. Kunt u dit deel toelichten? - Begrijp ik uit het voornemen onder punt 4. ook dat wanneer een beroep wordt gedaan op de algemene middelen een toelichting volgt wat de resultaten zijn geweest van de diverse treden in de escalatieladder?	Als hiermee bedoeld wordt dat er een geheel nieuwe Financiële Verordening is opgesteld, slaat dit op de keuze voor deze vorm in plaats van een methode waarbij de bestaande verordening artikelsgewijs wordt gewijzigd. De laatste opzet zou tot een wel heel uitgebreide wijziging hebben geleid die daardoor niet goed leesbaar is. Daarom is voor een nieuwe verordening gekozen.
CDA	18.	N.a.v. de toelichting op 25 november:	- Het minimumbedrag voor het instellen van een reserve is een nieuw uitgangspunt en gaat in werking treden na de vaststelling van de nieuwe Nota reserves

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		- Reserves mogen alleen worden gevormd indien deze de € 500.000 overschrijden. Zijn die er momenteel? En wanneer worden deze opgeheven? Begreep ik dat er in ieder geval één was (vanuit de presentatie die nog niet toegezonden is), maar dat opheffen wordt 'ondervangen' door het bij een andere reserve onder te brengen. Dát kan toch niet de bedoeling zijn bij onderschrijding? - De reserve IVV heeft een ander traject gevolgd bij de analyse of er 'ruimte' in zat. Geldt dat voor meer reserves? - De extra ruimte in de reservering VES wordt gehandhaafd, na aftrek van de voorziening i.h.k.v. de C-crisis. Waarom blijft deze ruimte in stand? En geldt dat voor meer reserves? En waarom? -	en voorzieningen door PS. Deze drempel zal gelden voor nieuw in te stellen reserves. Per 31 december 2020 verwachten we bij twee bestaande reserves een saldo dat lager is dan het drempelbedrag. Het gaat om de reserves Investeringsagenda en Persoonlijk ontwikkelbudget. M.b.t. de eerste reserve zullen wij aan PS een voorstel doen deze samen te voegen met de Reserve Investeringsagenda 2019-2023. De tweede reserve blijft bestaan. - Ja, ten tijde van dit onderzoek liepen ook andere trajecten waarin de onderstaande reserves waren betroken. 1. Voor de reserves die betrekking hebben op programma 4 (IVV, BDU, Meppel – De Punt en Onderhoud wegen en vaarwegen) wordt verwezen naar het Statenstuk 'Mobiliteitsprogramma 2021-2030 en Beleidskader beheer en onderhoud wegen en vaarwegen inclusief financieel meerjarenperspectief (MJOP)' dat voor de commissie OGB van 2 december en PS van 16 december 2020 is geagendeerd. 2. Regio Specifiek Pakket: de middelen in deze reserve die betrekking hebben op mobiliteit zijn via de 1e Actualisatie 2020 volledig meerjarig geprogrammeerd. De overige middelen zijn bestemd voor het Ruimtelijk Economisch Programma en zullen naar verwachting volledig in de toekomst worden benut. 3. Opvang revolverend financieren: Eerst diende de herbeoordeling van de risicoprofielen per lening/garantie te worden afgerond. Dit is nu opgenomen in de Begroting 2021 (in Paragraaf 2.4 Financiering) en is een ten minste jaarlijks terugkerend proces. Tevens is in de nu voorliggende Nota financiering provincie Drenthe 2020 in paragraaf 4.2.3. opgenomen hoe we wensen om te gaan met (het saldo van) de reserve. - Ja, dit geldt voor de reserves Vitaal Platteland, Versterking Economische Structuur en Persoonlijk Ontwikkelbudget. De overgebleven saldi in deze reserves willen wij inzetten voor toekomstige initiatieven.